

PINCÉR-MUNKÁS

A B. P. Sz. és Munkaközvetítő Egyesület mozgalmának hivatalos szakközlőnye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Dembinszky-utca 4, I. em. 17.

Kéziratok és előfizetési díjak
ide küldendők.

Megjelenik minden hó 5-én és 20-án.

Felelős szerkesztő:
SZALAY LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre — — 4 kor. | Fél évre — — 2 kor.
Negyed évre — — — — 1 kor.

Kéziratok vissza nem adatnak. Névtelen levelekre
nem válaszolunk.

Fegyverletétel.

Megtörtént a fegyverletétel annak rendje és módja szerint. Meg is alkudtak a talpnyaló komondorok az ő kedves konctartóikkal. És ami természetes, a mi bőrünkre, csak hogy ne feledjék, korán isznak a medve bőrre. A MOPE & Comp. csak a kézfogóig jutott, a lakodalmat majd mi tartjuk meg annak idején.

Tudtuk mi azt már régen, hogy a MOPE vezetősége nem egyéb, mint egy lelketlen, sivár, emberi érzésből kivetkőzött banda, nincs köztük egy sem, akiben fel lehetne lelteni az emberi érzés melegét, vagy a teremtő gondolat fényét.

Működésük már régen alkalmatlan a komoly kritikára, csak hogy ilyen *impertinenciát* mi magunk sem hittünk.

Mi azt gondoltuk, hogy csak a tudatlanságuk nagy, és ime, ebben csalódtunk, mert rájöttünk, hogy *gazságuk* még százszorta felülmul mindent.

Mi tudomásul vesszük a kihívást. Felveszszük a harcot a MOPE-vel.

Fegyverünk jobb mint az övék: nem taplós, hanem modern, teljesen ennek a mai kornak megfelelő. Hármás érctalapzaton áll.

Jog, törvény, igazság a hatalmas pajzsunk. A törvény tiszteletén belül a szervezkedés, ezek a mi hatalmas *torlaszaink*.

Tévednek, ha azt hiszik, hogy az emberek még mindig olyan rabszolgalelkek, hogy nem fognak feleszmélni.

Igenis, már nemcsak eszmélnék, de fel is ébredtek, és bár az embernek a *munkára* feltétlen szüksége van, hogy súlyos életgondjain könnyítsen, még sem fogunk emberi mivoltunkról megfeledkezni. Hiába ment bele tehát a MOPE ebbe a piszkos, aljas vállalatba, mi mégis biztos szemmel ismertük fel az irányt, amelyen haladnunk kell.

Mi egységesen, határozottan indultunk meg a helyes irány egyenes útján. A szociális társadalom kiépítésének iránya ez.

A józan, jogos és fokozatos, természetes és öntudatos fejlődés útja ez és csak ez tehet bennünket nagygyá.

Bár a MOPE azt hiszi, hogy az arany kut az övék, tudniillik a közvetítés, de ne feledjék, hogy csak felül van arany, de az is kevés, egy vederrel is alig telik; a többi tartalma pedig csak piszok és szenny. Nekünk is van arany kutunk, a MOPE. Ez ellen nincs szükségünk felbujtásra, hisz annyira aláasta a pinczéség létérdekeit, hogy nem is tudnának már mást táplálni iránta, mint izzó gyűlöletet.

Eszünk ágában sincs, hogy féljünk vagy komolyan vegyük ezt a dolgot, mit a MOPE csinált. Miután ismerjük ugy a rugóját, mint a taktikáját, csak egy-két megjegyzésünk van hozzá.

Eddig sem volt egyéb eszközük mint erőszak, ravasz alkudozás és ámitó ígéret, most pedig megmutatták, hogy mégis csak a rideg hatalmi vágy az első, nem pedig az összesség érdeke.

Ne feledjük, hogy még mifelettünk korán mondta el a MOPE & Comp. a circum dede- rumot, mert mi még élni és találkozni fogunk *Filippinel*.

A pincér gazdasági szervezkedésének lényege.

Irta: Papp Sándor.

I.

Amióta a pincérek szervezkedésének eszméje felmerült, azóta minden oldalról a legtévesebben értelmezik ezen mozgalmat. Az utóbbi időben főnökeink, ugyszintén kartársaim legnagyobb része egy szót rögzített meg s a szervezkedést a sztrájk fogalmával azonosította s így vált a gazdasági és társadalmi szervezkedés eszméjéből a *pincérsztrájk jelszava*.

A jelszavak pedig mindenkor kárára voltak az eszmének, mert sohasem adják vissza az eszének lényegét, sőt a lényegét látszólag jellegzően kifejező rövidségük folytán pröpotens módon csak meggátolják a helyes értelmezést.

Szükségét látom tehát, hogy részletesebben világosítsam meg a szervezetnek lényegét, amely az én szemem előtt lebeg, hogy ez által főnökeink és kar-

társaim figyelmét a *jelszó* felől az irány valódi mibenlétére irányítsam.

Mindenekelőtt kijelentem, hogy a gazdasági szervezkedés és a sztrájk nem azonos fogalmak. A sztrájk sem ki nem fejezi, sem ki nem meríti a szervezkedés lényegét. A sztrájk csak egyik és pedig legvégső eszköze a küzdelemben. Maga a szervezkedés azonban egészen más célokat szolgál, sőt az a törekvése, hogy a sztrájk kikerülhető legyen.

A gazdasági és társadalmi szervezkedés nem egyéb, mint egy önkéntes társulás által létesített egyesülés, mely céljainak elérésére anyagi eszközöket gyűjt, hogy eme eszközök birtokában kitűzött célját tényleg meg is valósíthassa.

A gazdasági szervezkedés mellett azonban még más munkaanyag felett is rendelkezünk.

Az erkölcsössel.

Hiszen az anyagi és erkölcsi érdek oly szoros összeköttetésben állanak egymással, hogy egymástól egyáltalán el sem választhatók.

A moralitás és az etikai cselekvés okvetlenül az anyagi függetlenségnek és a megélhetési módnak bizonyos fokát feltételezik. És ha az erkölcsi okról külön nem is beszélünk, az azért van, mert az erkölcsi érdekek közti kapcsolatról való felfogás a világ fennállása óta annyira átment a közérzésbe és annyira automatikussá vált bennünk, hogy az anyagi és erkölcsi közti okozatos viszony, mint egy fogalom él bennünk.

A szervezkedés céljainak sikere (főleg nálunk pincéreknel) tehát kétségtelenül az anyagi biztosításban birja támaszát, mert ott, ahol a nyomor és éhség állandó, ott erkölcsről szó sem lehet. Fel kell ezeket az elemi dolgokat emlitenem, hogy rámutathassak,

miszerint a pincérek erkölcsesökkenése volt folyamánya a *Mope* zilált anyagi helyzetének. Mi, kik az erkölcsöt is akarjuk helyreállítani, az anyagi pozíciót kell tehát első sorban megjavítanunk. De hivatkoznom kellett eme kapcsolatra főleg még azért is, hogy a kartársak ne lássanak ellentétet az etikai és anyagi erkölcsök között és ne higgyék, hogy ezek egymást kizárják, sőt azok nélkülözhetetlenül egészítik ki egymást úgy, hogy külön-külön alkalmazva sem egyikkel, sem másikkal sikert nem érhetnénk el.

A pincérek szervezkedése tehát nem más, mint ezen elvnek a gyakorlati megvalósítása, és célja a pincérek erkölcsi és gazdasági helyzetének a megjavítását úgy főnökeink, mint a társadalom tekintélyét kivívni. Kinek jutna tehát eszébe egy testületből az erkölcsöt kizárni, ami különben abszurd törekvés lenne, mert szerintem az organizáció lényege már implicite magában foglalja az erkölcsi magatartás szükségességét. Az erkölcs tehát továbbra is megmarad a gazdasági szervezet egyik — nem kizárólag — fegyverének. Én tehát nem látom be, hogy ha mi küzdelmeinkbe az erkölcs fegyverét akarjuk alkalmazni, — hogy győzelmünk mentül biztosabb legyen — ezenkívül még egy fegyvernemet ne alkalmazhatnánk oly célból, hogy a győzelem minél biztosabb legyen, s akkor, vagyis midőn eszközök fokozásáról van szó, a kartársak egy része miért idegenkedik ettől az eszmétől, már pedig a példabeszéd is azt mondja: *Ha rövid a karod, told meg egy lépéssel.*

A szervezkedés hivei sem tesznek egyebet, mint hogy az erkölcs rövid karját megtoldják a tőkegyűjtés felé irányított lépéssel. Célunk szaporítani a fegyverek minőségét és számát, mert aki háboruba indul, annál

Harc az orosz zsarnokság ellen.

Az a forradalom, melynek színhelye most a nagy orosz birodalom, évtizedes heroikus küzdelmeknek eredménye. Az orosz forradalmi propaganda a népek szabadságharcainak történetében magasztos, lélekemelő fejezetet képez. A most dülő kétségbeesett harcz, melyet hősies elszántsággal vív a proletáriátus a zsarnokság ellen, sikerrel kecsegtet és azért az egész világ munkássága reménnyel tekint Oroszország felé.

A forradalmi mozgalom 1826-ban vette kezdetét, mikor a katonatisztek fellázadtak és alkotmányt követeltek.

Ez a történelemben a dekabristák felkelése név alatt ismeretes. A hatalom a felkelést gyorsan leverte és vezéreit, *Pestelt*, *Muravievet*, *Kylajewet* és másokat kivégeztetett. Néhány évig elfojtott csend honolt a birodalomban és csak az 1848-iki forradalmi hangulat volt képes a szellemeket kissé felrázni. Az orosz külügyminiszterium hivatalnok, *Petrasevszki* maga köré gyűjtött néhány kiváló férfiut, közöttük *Dosztojevszkit*, a »Raszkolnikov« halhatatlan nevű szerzőjét és ezekkel *Fourier* eszméinek propagálását indította meg. Csakhamar sok hívőre talált az új eszme,

de a zsarnok hatalom 1849-ben elfogatta a nemes eszmék hirdetőit. Mindnyájukat halálra ítélték, de később ezt az ítéletet életfogytiglani száműzetésre változtatták.

Daczára az ez időtől megindított hajszának, az eszme talajra talált és évekig tartó propaganda után 1861-ben II. Sándor cár elrendelte a jobbágyok felszabadítását, mert a hivatalos körök parasztforradalomtól tartottak. 1863-ban, a lengyel felkelés évében, mikor Oroszország félrevezetett közvéleménye a lengyelek ellen fordult, a zsarnokság ezt a hangulatot kihasználta és az emberi jogok önzetlen előharcosait, közöttük *Tschernischevszkit*, a nagy író, börtönbe vetette és Szibériába száműzte.

A forradalmi mozgalom azután 1872-ig stagnált. De időközben, 1866-ban oly esemény történt, mely a forradalmi mozgalmak további fejlődésére nagy hatással volt. *Karakosov*, egy diák kétszer rálőtt a cásra. A diákot borzalmas kínzások után kivégezték, de ez a tett a nép forradalmi hangulatát újra lánggra lobbantotta.

1872-ben *Netschajevet*, mint egy, a cár élete ellen szótt összeesküvés fejét, életfogytiglan a hirhedt Péter Pál-erődbe zárták.

nem elegendő a puszta lelkesedés és elszántság — ami küzdelmeinkben az erkölcsnek felel meg — hanem lássa el magát jó fegyverekkel és lőszerrel, ez a mi tőkegyűjtésünkkel azonos. Amilyen igaz, hogy nem akarunk támadni, tisztán védekezni, épp oly igaz, hogy a defenzivából sem nélkülözhetjük a fegyvereket. A szervezkedés nem akar a pincérügynek egyes fázisaira kiterjeszkedni, hanem a pincérség erkölcsi, gazdasági, valamint társadalmi helyzetét előmozdítani. Tekintettel arra, hogy a magyar pincér helyzete minden legkisebb részletében reformra szorul, felöleli azt a maga egészében.

Kezdeményez ott, ahol még nem történt semmi. Javit, ahol hátrányok és visszaélések mutatkoznak. És védelmez ott, ahol jogainkra törnek. Szóval egy nagyarányú akció kell, hogy legyen, amely minden pincérügyet érintő kérdésben ne csak véleményt tudjon adni, hanem meddő kéregetés helyett tetteket is tudjon felmutatni.

Tévednek tehát mindazok, kik azt hiszik vagy hirdetik, hogy ezen szervezkedés egyes személyek biztos pozíció kiaknázására irányul. Először is minden siker, amely a pincérek egy nagyobb csoportját éri előnyös kihatással lesz az összességre is. Minthogy megfordítva egyik csoport gyengülése maga után vonja a többiek gyengülését is. Ki ne tagadná már ma, hogy a mai rendszer az oka annak, hogy a fő és fizetőpincérek anyagi és erkölcsi helyzete egyre rosszabbodik és hogy ily módon a pincéri csoportnak egy ilyen nagy tömege válságos helyzetbe jutván nem rendelkeznek elég erővel ahhoz, hogy energikus föllépéssel az üzletekben levő pincérek rossz helyzetén javíthatnának, akik önerejükől szintén nem ké-

perek helyzetüket megjavítani. Itt csak az egység, az összetartás és a szolidaritásban rejlő óriási erő segíthet. Ezt azonban kizárólag etikával — mint azt a *M. O. P. E.* akarja — megváltoztatni egyszerűen lehetetlen. Ellenben a gazdasági szervezkedés az egész országban való egyöntetű megvalósítása oly mérhetetlen hatalmat és erőt kölcsönözne az összességnek, hogy annak minden kérdésében való szilárd és imponáló fellépése feltétlenül biztosítaná a sikert. Gondolják meg az üzletekben levő fő- és fizetőpincérek, hogy a folytonos és bizonytalan eredményű kéregetés helyet többet, sőt mindent elérünk, ha egy szilárd alapokon nyugvó szervezet kölcsönözne nyomatékot az összesség kivánságának.

Persze, amikor gazdasági szervezkedésről van szó, akkor mindjárt sztrájkokról beszélnek és mert ezt kivihetetlennek tartják, lemondanak a gazdasági szervezkedésről is.

Kérem önöket tisztelt kartársaim, ne zavarják össze e két fogalmat s ne öntsék ki a fürdővízzel a gyermeket; ne féljenek attól, hogy sztrájkra kerül a sor, hiszen annak legbiztosabb prophilatikumát éppen a szervezetség képezi. Magam sem a sztrájktól várom helyzetünk megjavítását, noha összetartás mellett keresztül vihetőnek tartom, de mint végső eszközt nem szabad számításán kívül hagynunk.

Nem a sztrájk, amiben én bizom, hanem az a mérhetetlen erkölcsi hatalom, amely egy anyagi és erkölcsi erővel rendelkező, fegyelmezett, célirányos organizációban lakozik. Ne gondoljanak tehát sztrájkra, ne azonosítsák vele a gazdasági szervezkedést, hanem engedjék magukat meggyőzni, hogy a vége cél nem a sztrájk, hogy törekvésünk sulypontja magának az or-

Később, különösen Lavrov és Bakunin hatása alatt a diákok a nép közé mentek és ott hirdették a megváltó ígét. Körülbelül 3000 diák a legodaadóbb lelkesedéssel hintette el a felvilágosodás magvát. Ebben az időben a forradalmi mozgalomban a terroristák kerekedtek felül. 1878 január 24-én *Szaszulits Vera* Trepov moszkvai rendőrfőnököt, ki a mostani forradalmi mozgalomban Pétervárott lövette le a munkásokat, revolverlövéllyel súlyosan megsebesítette. Ugyanez év augusztus havában *Stepniar* leszurta Meczenzevet, az orosz belügyminiszterium hirhedt harmadik osztályának főnökét. 1879-ben Charkow gyűlölt kormányzóját, Krapotkin herceget, az anarchista írónak unokabátyját, lelőtték. Ebben az évben a cár ellen is követtek el több merényletet, de mind sikertelen maradt.

1881 március 13-án *Hojnjevjezki* lengyel diák bombája megölte II. Sándor cárt.

Ez évtől kezdve a proletáriátus kétségbeesett harcot indított a politikai és gazdasági szabadság eléréseért. 1896-ban Pétervárott hatalmas sztrájk tört ki, melyben vagy 200.000 munkás vett részt. 1899-ben a diákok sztrájkoltak, az egyetemek rendőri felügyeletét akarván magukról lerázni.

1901-ben a forradalmi mozgalom véres utcai harcokra vezetett. Moszkvában, Pétervárott, Kiebben és Charkowban sok munkás vére folyt a szabadságért való küzdelemben.

A hatalom oly kegyetlen brutalitással járt el a sztrájkoló munkásokkal szemben, hogy ezt csak a legkiméletlenebb erőszakkal lehetett megtorolni. Az izzó hangulatot még jobban feltüzeltte az, hogy Bogoljepovot *Karpovics* diák golyója leterítette és csak véletlennek köszönhető, hogy a reakció támasza, Pobjedonoszczev elkerülte *Lagovoski* golyóját.

1902-ben megújultak az utcai harcok és Worajnában a kiéhezett nép fellázadt. Ebben az évben Trepov ellen újból sikertelen merényletet követtek el. 1902 április 14-én *Balmasev* megölte Lipjagin belügyminisztert és később ennek hivatali utódját, Plehvet *Saranoff* bombája végezte ki. A forradalmi munkásság tagadhatatlan örömmel fogadta a hírt, hogy *Sergiusz* nagyherceget is sikerült elpusztítani.

Rövid vonásokban, vázlatban ez a története orosz testvéreink küzdelmének. A hatalmas munka egyet fog eredményezni: az egész emberiségnek a szabadságból és elnyomatásból való megszabadulását.

Grósz.

ganizációnak önmagáért való megteremtése, mert ebben van az erő, a hatalom, egyszóval az a tényező, amelytől a mi sorsunk jobbrafordulását egyes-egyedül remélhetjük.

A szolidaritásért.

Számtalan, jobb sorsra méltó mozgalmat jegyezhetünk már fel a pincérek szervezkedési történetéből, de melyek mind szomorú véggel múltak ki, azon egyszerű okból, mert köztünk pincérek között sohasem volt meg a szolidaritás. De hát miért nem volt meg? Azért, mert ennek a megteremtésére még csak kísérletet sem tettek azok, kiknek leginkább módjuk lett volna.

A magyar pincérek mozgalmának legszélesebb medre kétségkívül a M. O. P. E. volt. Amde, ebben a mederben az egyéni hiúság és a szennyes önérdek piszkos hullámain kívül egyéb sohasem hömpölygött. A szolidaritást pedig nemcsak meg nem teremtette, de ellenkezőleg, ezt az érzést kiölte a tagokból. Mint minden anyagi és erkölcsi alap nélkül létesült egyesület, természetesen, hogy kezdetben tekintélyvel nem bírhatott. De azért a tekintélyt, pöffeszkedő felfuvalkodottsággal a legkihívóbban arogálta magának.

Ennek a következménye volt aztán az, hogy a főnökök körében — ahol pedig tekintély hajhászásával a legjobban hatni akart — mint üres feszelő pincért semmibe sem vették. A tagok soraiban pedig a vezetőség kínos vergődése visszatetszést szült s a már kezdetben kárhoztatott kasztrendszer a tagoknak különböző osztályok szerinti megkülönböztetése, a folytonos surlódásokat tartotta napirenden.

A vezetőséget hiu tetszelgőmánián kívül egyéb sohasem vezette. Programja nem volt, azt adni nem tudott. Másoktól elfogadni tiltotta pöffeszkedő gögje. Mi más sors érhetne, mint ami érte, hogy egyik válságból a másikba esve, végre eljutott oda, ahol most van, hogy végre megutálva a pincérségtől, azokban többé támaszt nem találva, kénytelenek voltak az egyesületet eladni a munkaadóknak, azok ipartársulatának havi 200 korona szubvenció vételár fejében. Hogy mi mindenre kötelezhette magát ezért a pénzért ez a vezetőség, azt könnyű elképzelni azoknak, akik ismerik «M. O. P. E.» tulajdonképpen «tulajdonosait». Nem jellemzem ezuttal ezt az eljárást, csak annyit jegyzek meg, hogy a vezetőség eladhatja magát annak, akinek akarja, de az egyesületet, a tagokat soha.

Azon egyesületi tagok, akik az ilyen prosztituciót üző vezetőséget sem kergetnek a pokolba, azok méltók ahhoz a vezetőséghez és nem érdemelnek meg jobbat.

Itt van most az idő, hogy a mindig fennen hangoztatott szolidaritást végre újból alakuló szak-egyesületünkben megteremtsük. Mert a szolidaritás — az egymásért való kezesség és felelősség kötelezettsége — egy oly megbecsülhetetlen és nélkülözhetetlen vértje a harcolóknak, amely nélkül hiu ábránd minden

törekvés, gyarló és meddő minden kísérletezés az elnyomás alól való felszabadulásra.

A szolidaritás szükségét érezték nálunk is mindenkor, mindenütt, minden mozgalom idején. Amde, sajnos, ez a szó nálunk csak üres frázisként, könnyedén odavetett jelszóként szerepelt. Hogy a szolidaritás a maga üdvös hatásában nyilvánuljon meg, ahhoz nem elég e szónak csak a hangoztatása, ahhoz több kell. Alapos megmunkálása a lelkeknek, a gondolkodás felkeltése, a vélemények egy irányba terelése. Mindezeknek elérésére pedig a szervezkedés segédeszközeinek egész arzenáljára van szükség.

Mi felvettük a harcot minden irányban. A M. O. P. E. vezetősége ellen és a szükséges szolidaritás megteremtéseért. Mi nem nézünk jobbra, nem nézünk balra, hanem csak a cél felé törünk. Ki e törekvésünk elé akadály gördít, azt ellökjük az utból és harcunk kérlelhetetlensége áldozatául fog esni.

Ha célt akarunk érni, arra csak mint egységes szervezet leszünk képesek, s az egység létrehozásáért meg kell tennünk mindent. Nem szabad sajnálnunk semmi áldozatot. Jelszavunk: «Egy mindért, mindnyájan egyért».

— fr. —

Egy alakuló szakegyesület titkaiból.*

Reám, mint e sorok írójára, a fentebb kifejezett cím kellemes hangjánál fogva oly nagy vonzó erővel hatott, hogy igazán szeretnék komolyan és tüzetesen foglalkozni a különben silány tartalmával.

Közügyről van szó és még mi több, burkoltan mi mint mozgalmi bizottság vagyunk támadva, azaz Isten bocsás (az igen tisztelt cikkirő becses engedelmeivel) csak piszkolva.

Tehát a mi a dolog lényegét illeti, arra vonatkozólag igen tisztelt cikkirő ur, érdemlegesen nem fogom az ön titoktudó álmait zavarni, esetleg boncolgatni.

Mert egy dolgot nem fogok szem előtt téveszteni, amennyiben nézetem szerint vagy van titok, vagy nincs.

Ha van, úgy elő vele, ha pedig nincs, úgy igazán hülyeségnek tartanám, vele érdemlegesen foglalkozni.

Nem akarom a természet törvényein tultenni magam, amennyiben elismerem, hogy a *békának* kurotyolni és a disznónak rőfögni feltétlen természetadta joga van.

Már most igazán kíváncsi vagyok, hogy mind e jogokkal miért ne élhetne a M. O. P. E. orgánuma, mikor ezzel a kutyának sem árt, legkevésbé nekünk mozgalmi bizottságnak.

Mi haladunk kitüzött programmunk alapján állva, hogy a közel jövőben megalakuló egyesületünknek lerakjuk a becsületes fundamentumát.

E címen M. O. P. E. lapja irt cikket a mozgalmi bizottságról. (A szerk.)

Még pedig nem *M. O. P. E.*-féle szisztém szerint, azaz pizok-fészket alapítsunk, hanem igenis, hogy működésünkkel az összpincérség érdekeit mozgítsuk elő.

Ebben meg — bocsánatot kérek a tisztelt cikkíró urtól — épp annyi jogunk van, mint a *M. O. P. E. előkelő fakardos és papircsákos hőseinek.*

Hogy minket *öntudatos* címmel megtisztel, hát kérem szépen, ezt el is várjuk, habár fejtegetése és okoskodása a tisztelt cikkíró urnak, épp az ellenkezőjét bizonyítja. No de nem fogok e buta vádaskodással tovább foglalkozni, amennyiben a személyeskedés nem az én természetem.

De azt ismétlem és felkérem az igen tisztelt cikkíró urat, hogy ha van titok, úgy elő vele, elébe állunk, de ha nincs — és meggyőződése szerint nem is lehet — úgy csak a nyomdafestéket sajnálom leginkább, hogy ilyen ostobaságra egyáltalán használni lehet.

Hogy mi mozgalmi bizottság nyíltan és férfiakhoz illő komolysággal foglalkozunk a pincérség szemétdombját eltakarni — azaz a *M. O. P. E.*-ét megdönteni, mi sem természetesebb.

Ha pedig ebbeli törekvéseink a cikkíró szerint titokzatos, akkor igazán «ő kedvessége» négy teljes hónapig aludt és most mint kisdud lépett az ébredés terére.

Hát bizony a dolog úgy áll, hogy egy kicsit el van vetve a sulyok, amennyiben a verebek is csiripelik, hogy a *M. O. P. E.* a mi törekvésünk révén nemsokára a mi állítólagos *titkainkkal együtt jobblétre fog szenderülni*, ami minden *öntudatos* kartársnak csak örömet fog okozni. De hogy a helyzet komolyságára felemelkedjek, csak annyit kívánok még megjegyezni az igen tisztelt kartársaimra való tekintettel, hogy nekünk mit szabad és mit nem, arról a cikkíró ur ne törje a kedves fejét. Mert hisz, ha mi törvénybe ütköző dolgokat mivelnénk, annak azt hiszem a *M. O. P. E.* örülne legjobban. Ha pedig, még egyszer ismétlem, ragaszkodik a cikkíró ur a titkokkal való üzérkedéssel, úgy csak elő vele, mert hát e szerény kérésemet igazán az *öntudatosság* kéri számon az *öntudatlantól.*

Mielőtt azonban érdemileg végeznék az igen tisztelt cikkíró ur *handabandázásával*, én magam is beleestem a titkolódzás betegségébe és egyre vagyok csak kíváncsi, hogy mi különbség van a suszter és egy egyesületi választmányi elnök között?

Vigh Pista.

HIVATALOS RÉSZ.

Azok a mozgalmi bizottsági tagok, kiknél beiratási könyvecskék vannak, felkéretnek, hogy f. hó 23-án, azaz hétfőn éjjel a *Magyar Színház* kávéházban tartandó értekezleten leszámolás végett okvetlen megjelenjenek.

Minden mozgalmi bizottsági tag felkéretik, hogy hétfőn éjjel a *Magyar Színház* kávéházban tartandó rendkívüli fontos értekezletre okvetlen megjelenjen.

Zászlóbontás.

A budapesti pincérek osztálytudatos része által megválasztott szervező-bizottság elhatározta, hogy ezen szaksajtó megindításával fegyvert ad kezébe a budapesti pincérek ama tagjainak, kik az alakítandó «*Budapesti Pincérek Szak- és Munkaközvetítő Egyesülete*» köré csoportosulva, komoly munkával, az összetartozandóság nemes érzetével akarják kiküzdeni a pincértársadalom jobb helyzetét.

Komoly munka előtt állunk. Nehéz feladatok megoldása vár reánk, hogy a pincérség jelen nyomasztó sorsán javítsunk. Nem kisebb feladatok megoldása vár reánk, mint a munkanélküliség gyötrelmes állapotainak enyhítése; az önművelődés által az emberi önérték fejlesztése; a munkaközvetítés fejlesztése több munkatér megszerzése által; a szakképesítés törvényes elismerése, — mindannyi nehéz feladat, amelyeknek mindegyike mielőbbi gyors megoldásra vár.

E megoldásra váró nehéz feladatok indítottak minket a «*Pincér-Munkás*» megindítására, melyben fegyvert akarunk a pincérség kezébe adni, hogy sikeresen megvívhasssa harcát leg-
elemibb jogaiért.

Céltudatos munkánkat megkezdtük, amely munkában senki által meggátolni nem engedjük magunkat mindaddig, míg azt mindnyájunk boldogulására be nem fejeztük.

A szerkesztőség.

S Z E M L E.

Előléptetés. Knappe Nándor szaktársunk, ki pár év óta az «Angol»-kávéházban mint felszolgáló működött, folyó hó 15-én nappali főpincérnek léptetett elő. Eddig szól az üzleti hírek krónikája. Habár nem elvünk a tömjénezés, mi mégis kiragadjuk e rövid kis közleményt a napi események halmazából és sietünk gratulálni Knappe szaktársunknak a jól megérdemelt előléptetéséhez, hogy méltó kifejezést adjunk kartársi szeretetünknek. Örvendünk szivünkéből a szerencsés előléptetéshez, mely őt magasabb állásba helyezte, mert hitünk és meggyőződésünk az, hogy ő ezután is az lesz, aki volt eddig nekünk, az önzetlen barát, az

összesség érdekét szem előtt tartó kartárs. Ebben a reményben és hitben kívánunk neki magasabb állásban szerencsés boldogulást.

Fábrri kávé ur sikerült főpinczér választásához is gratulálunk, mert a munka és munkásbecsülését látjuk tettében, akkor, amikor régi munkását léptette elő; ki szorgalmas munkájával, józan életével nagyon is kiérdemelte az előléptetést.

Meghajtjuk zászlónkat Fábrri úr eljárása előtt azért is, mert szakított kartársai elitelendő szokásaival. Szakított a kávé sok elitelendő rendszerével; az örületes indokolatlan nagy óvadékvevéssel, amely rendszerrel legtöbb esetben utját szegik a megérdemelt előrehaladásnak, mert kartársainak legtöbbje nem a tulajdonságokat nézik a pincérben, amely a főpincéri állásra predesztinál, hanem az óvadék nagyságára amit tőlük vesznek és belőle bűnös hasznot élveznek az óvadékbank *uzsorásainak* nagy öröme.

Bűnös szerelem. Tehát régi sejtelmünk nem csalt, sőt valóra vált, tudniillik az, hogy a MOPE vezetői és a kávé ipartársulat között bűnös frigy kötött. A MOPE öszvérei a fölfelé stréberkedéssel és denunciálással tehát elérték titkon óhajtott céljukat. Megkapják a mire oly epedve áhítottak — az ipartársulat szubvencióját, hogy fentarthassák bűnös rendszerüket, ami nekik kegyes mosolyt és jóindulatu vállveregetést biztosít.

Most már ezekután kétszeres okunk van, hogy e prosztituált vezetőség ellen minden erőnkől küzdjünk mindaddig, míg meg nem szabadítjuk a pincérséget tőlük. Most tehát minden pincérnek megvetéssel kell, hogy elforduljon e cimerez bandita-társaságtól és magukra hagyni megfertőzött posványokban, amely mérget rejt magában.

Glasner Miksa. Kvalifikálatlan módját választotta a kizsákmányolásnak, amelylyel úgy látszik az «udvari szállítói» cím árát akarja mielőbb, az uzsorakamattal együtt magának behozni. Szenttelenül felhasználva azt az alkalmat, melyet minden kizsákmányoló megtorlatlanul kihasznál a pincérek bőrére.

Glasner pékmester úgy látszik, hogy a «Graham»-kenyér sütésénél kisütötte azt, hogy ő sokkal jobban jön ki, ha az eddig adott hat darab sütemény helyett csak öt darabot fog ezután adni 20 fillérért és 15% helyett csak 10-et.

Hiszen minden főpincér tartsa szerencsésének, ha az ő udvari pecsétjével ellátott süteményét — ha mindjárt ráfizetéssel is adhatja el. Hogy a pékek nem fizettek eddig sem rá, elég bizonyíték, hogy egy pár kivételével mind házi ur, köztük Glasner ur is. De ez őt nem alterálja abban, hogy kávéstól-kávéshoz ne járjon és tisztességtelen ajánlatokkal arra bírni őket, hogy ők — tudniillik a kávé sok — presszionálják főpincérüket, tőle szállíttatni a süteményt.

Ez ellen a *piszkos machináció* ellen tiltakozunk mi. Ezért az alattomos eljárásért üzenünk mi kérlelhetetlen harcot Glasner pékmester ellen és felhívjuk

az összes főpincéreket, hogy bojkottálják Glasner pék süteményét.

A kávé soktól nem akarjuk feltételezni, hogy főpincérük kizsákmányolására eszköznek engedik magukat felhasználni, mert az azt a látszatot keltene, mintha a kizsákmányolásból sápot vennének.

Az igazság korbácsa. A MOPE öszvér egyesület hivatalos sajtutakarója egy kis kirohanást kockáztatott meg mozgalmunk ellen. Hazugságaival és piszkos denunciálásával, a mire kirohanását építette, nem foglalkoznánk, csupán *arrogáns* fenyegetéséhez — a mivel minket megfenyeget, van pár szavunk. Vegye tudomásul az az *öszvér* társaság, hogy szentségtelen szájára vett az «*igazság korbácsa*» a mi kezünkben van, amivel torkukra forraszszuk fenyegetésüket hazugságaikkal együtt. Az olyan *kompánia*, amelynek minden ténykedése a *denunciálásból és a közvagyon* könnyelmű kezelésében merült ki, rég elvesztette minden jogot hivatkozni az igazságra, ezt tartsák a jövőben szem előtt, mert «*csordultig a pohár*».

A „NÉPSZAVA“ könyvkereskedésében

Budapest, VII., Nyár-utca 1. sz. a. kapható

könyvek jegyzéke.

Pártkiadványok.

==== Egy-egy füzet 4 fillér. ====

A mi hőseink. Hogyan küzdöttek az orosházi munkások a kivételes állapot idején? Irta: *Csizmadia Sándor*. — 48 oldal.

Kereszténység és szocializmus. Bebel és Hohoff káplán vallási vitája. Fordította: *Bokányi Dezső*. Második kiadás. — 32 oldal.

Szózat a népbolondítókhöz és a néphez. Irta: Dr. *Krasser Frigyes*.

A szegény ember kenyere. *Buchinger M.*

Hazafiság és nemzetköziség. Irta: *Garami Ernő*. — 48 oldal.

A szociáldemokrácia evangéliuma. Igaz tanok a magyar munkásnépnek. Második kiadás. — 32 oldal.

A nép pártja-e a néppárt? Irta: *Csizmadia Sándor*. 32 oldal.

A csuhások. (Az esküdtszék felmentette!) Harmadik kiadás. — 32 oldal.

Szózat a nőkhöz. Irta: *Kelecsényi György*. Második kiadás. — 32 oldal.

Az itt felsorolt 9 füzet 36 fillérért (az összeg bélyegekben előre beküldendő) kapható.

Baron és Weltner, Mit mond János gazda a szocializmusról? — — — — —.16

Bokányi, Marx Károly élete és működése — —.16

„ A társadalom és az általános választási jog — — — — —.16

Dietzgen J. A szociáldemokrácia jövője — —.10

Jászai S. A szakegyesületi mozgalom Magyarországon. Rendkívül fontos és érdekes munka — — — — —.20

„ Mit akarunk?! A magyarországi szociáldemokrata párt programjának magyarázata — — — — —.20

Ugyanez csinos kötésben — — — — —.50

Könyvkereskedésünkben bárhol és bárki által hirdetett mű megszerezhető.

HIREK.

A «Kisten» magyar pincérek asztaltársasága, mint minden évben, úgy az idén is fel fog ruházni szegénysorsu gyermekeket. Az idei felruházás *december hó 6-án délután* fog megtörténni az özv. Jahn Edéné vendéglőjében, ahol szintén van fiók «Kisten». Az asztaltársaság központi elnöksége tehát felhívja azokat a szegénysorsu pincéreket, kik gyermekeik felruházását óhajtják, eziránti kérvényüket november hó 20-ig az asztaltársaság valamelyikéhez beadni. «Kisten» asztaltársaság a következő helyeken van: Központ: Klecker vendéglő Teréz-körut, Gráf-vendéglő Andrassy-ut, özv. Jahnné vendéglő Király-utca és Schnell-vendéglő Népszínház-utca. A központi elnökség figyelmezteti a kérvényezőket, hogy a fent megállapított kérvényezési határidő után benyújtott kérvények figyelembe nem vétetnek. A fiók asztaltársaság elnökeinek pedig értesítésére adatik, hogy november 20-ig hozzájuk beadott kérvényeket legkésőbb november 25-ig a központi elnökséghez juttassák.

A «Kisten» magyar pincérek asztaltársaság központi elnöksége.

A kaposvári pincér-iskola. Grünwald Mór, a «Somogyvármegyei vendéglősök egyesülete» elnöke f. évi október hó 4-én a kaposvári szállodásokat, vendéglősöket és pincéreket értekezletre hívta össze a «Ferenc József»-szálloda helyiségébe a felállítandó pincér szakiskola érdekében. A résztvevők nagy lelkesedéssel csatlakoztak a nemes eszméhez és elhatározták, hogy a tanfolyamot még november hóban megkezdik. Másnap már tizenkét pincér jelentkezett a tanfolyamra.

«A Magyar vendéglős- és kávé-ipar» folyó hó 15-én megjelent számából veszszük az alábbi nyilatkozatot:

Nyilatkozat. Vonatkozással a «Magyar vendéglős- és kávé-ipar» f. évi október hó 1-én «Visszalépő elnökjelölt» címmel megjelent közleményre ezennel kijelentem, hogy az ujonnan alakítandó «Magyar Országos Óvadék-Bank mint Szövetkezet» előkészítő-bizottsága által nekem felajánlott tisztségtől vissza léptem s az alapításban részt nem veszek.

Budapesten, 1905. évi október 12-én.

Müller Antal, s. k.

Nem kutatjuk az okot, amely visszalépésre készítette Müller urat, hisz jól tudjuk, milyen indokok (?) mozgatják (egy-kettő kivételével) egy-egy jobb nevű urat az ilyen állás betöltésére.

Miért kell az óvadékbank? A budapesti kir. törvényszék elfogató parancsot adott ki *Ádám Arnold* 32 éves kávé ellen, kinek a Király-utca 32. sz. alatt volt üzlete. Ádám, ki megfelelő tőke nélkül alapította üzletét, a kauciószédelgést használta fel pénzszerzésre. Üzlete azonban rosszul ment, s akkor elhatározta, hogy megszökik. Utiköltséget is úgy szerzett, hogy főpincéreket, gazdaasszonyokat és pénztárosnőket szerződtetett s tőlük óvadékot kért. Ilyenformán több mint 1000 koronát csalt ki a szegény léprement álláskeresőktől és azután megszökött.

Kávéház átvétel. A Kohn Bernát tulajdonát képező *Akadémia* kávéházat megvette *Mádai*, volt győri kioszkkávé. Az átadás f. hó 18-án éjjel 11 órakor ment végbe.

Főtárgyalás.

Folyó hó 19-én zajlott le a törvényszék előtt a mult évi tüntetések utolsó felvonása. A tárgyalást *Sárkány* elnök vezette az ő megszokott modorával, a vádat *Balázs* ügyész képviselte minden befolyástól menten. A védelmet *Breuer* ügyvéd és *Bródy* ügyvéd elvtárs teljesítették, megmutatva, hogy a diplomát nem protekció révén szerezték. *Breuer* védenői közül *Kollász* János, *Hanis* Pál és *Farkas* János fel lettek mentve, *Hochstätter* pedig elítélve 7 hónapi börtönre. Dr. *Bródy* ügyvéd elvtárs védenői közül *Neumann* Izsó és *Friedbauer* Miksa lettek felmentve, viszont *Weinberger* Jenő és *Zuckermann* Miksa egyenkint 14 napi fogházra lettek elítélve, a többi ellen pedig a királyi ügyész elejtette a vádat.

Ez volna a száraz tényállás; ámde én sok szomorú tapasztalattal lettem ismét gazdagabb. Így meggyőződtem arról, hogy ha a szervezkedés tudatlan és komisz kezekbe kerül, akik ebből önző céljaikat akarják kielégíteni, ott nem teremhet más, mint rombolás és ablakbeverés, viszont meggyőződtem, hogy a hazugság ma már mennyire létalapja némely kávésnak. Értem *Egerváry* Géza urat. Ugyanis a tárgyalás folyamán azt hazudta, hogy midőn az aláírásokat gyűjtötték, nem csak két követelést állítottak fel, hanem egy harmadikat is, mely azt tartalmazta, hogy pincérei vagy iratkozzanak be a szakegyesületbe, vagy bocsássa el őket azonnal. És ő ezen hazug vallomásra az *esküt* is letette. De ne higgye, *Egerváry* ur, hogy minket bántanak az ön hazug vallomásai, vagy az eskü, melyet ön letett; a viláért sem! Annyit azonban tiszta lelkiismerettel merek mondani, hogy ez tőlem nem telne ki; pedig én nem viseltem a császár kabátját, sem a kardbojtját.

Grünfeld M. Mihály.

Találkozó helyek.

A „**Hunyadi Kávéház**“-ban, VI. kerület, Király-utca 88. (Vörösmarty-utca sarok) a mozgalmi bizottság minden második hétfőn éjjeli értekezletet tart, melyre a t. tagok számos megjelenését kéri a mozgalmi bizottság.

A Teréz-körut és Kemnitzer-utca sarkán levő **Klecker Alajos** tulajdonát képező vendéglő, ahol a «Kisten» pincér-asztaltársaság székel, az izletes ételek és valódi italok felszolgálása miatt, ugyancsak a szakársak éjjeli étkező helye. Reggelig nyitva van.

„**Magyar Színház Kávéház**“-ban VII., Wesselenyi-utca és Szövetség-utca sarok, a mozgalmi bizottság minden második hétfőn, éjjeli értekezletet tart, melyre a tisztelt tagok megjelenését kéri a mozgalmi bizottság.

Minden öntudatos pincér támogatja lapunkat!

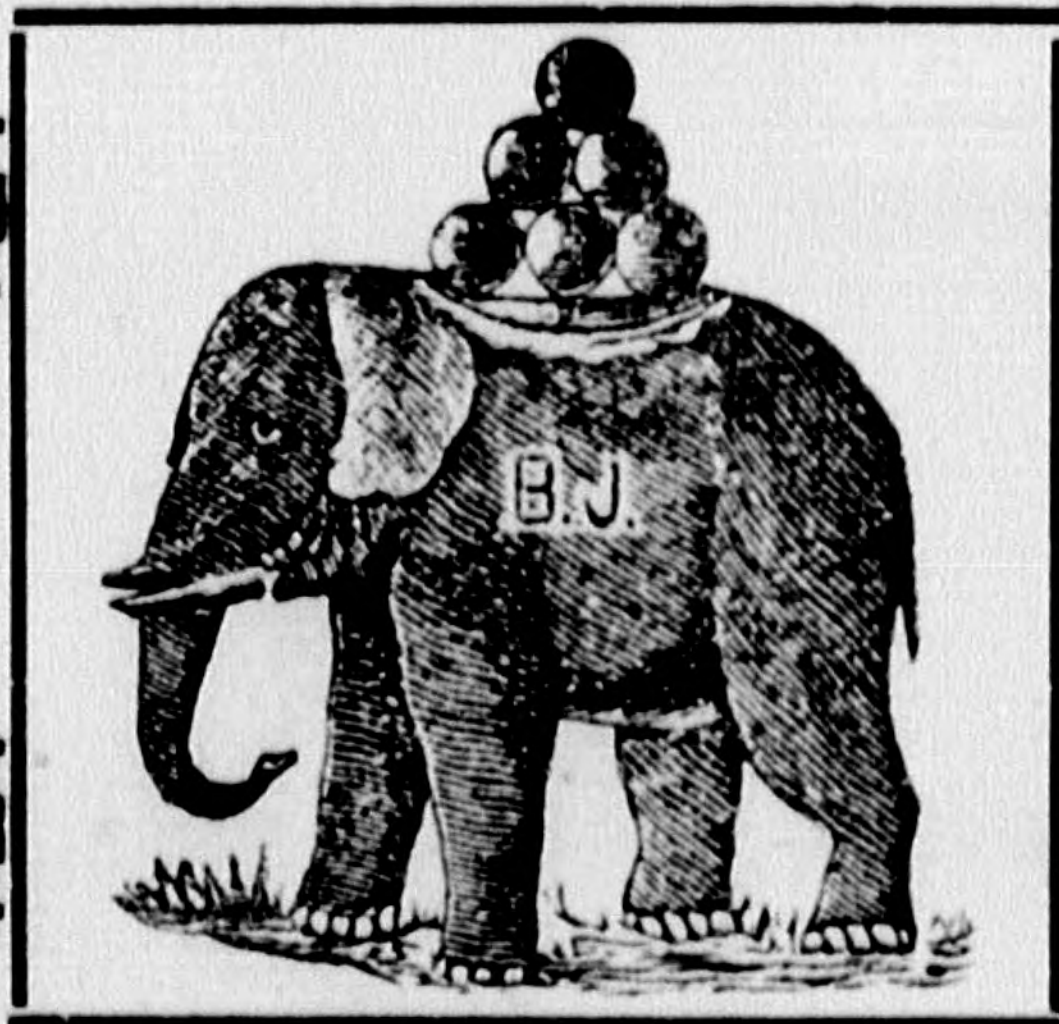
KISS

SZERENCSEJE

NAGY

Kávésok figyelmébe!

Legelősbban szerezheti be kitünő jó minőségű Elefánt billiárd-golyó-jait, csavarra járó francia és bécsi dákókat, sakk, dominó, valódi francia dákóbőr, kékkréta stb. Használt dákók darabja 2 korona. Használt elefántesont-golyók 4 koronától feljebb. Mindezek állandóan raktáron vannak.

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve.

Csorbagolyó-
kat magas ár-
ban veszek és
becserélek.

BEITZ JÁNOS, műesztergályos

Budapest, VI., Akácfa-utca 32.

Pincérek borbélyja! Pincérek fodrásza!

GROSS SIMON

FODRÁSZ-TERME, PETŐFI-UTCA 3.

=====

A kartársak fodrásza, ahol a higiénia követelményeinek megfelelő tiszta, gyors és pontos kiszolgálásban részesülnek és mint elvtárs is a kartársak párt-
≡ fogását megérdemli. ≡

=====